

**PŘIHLÁŠKA DO CELOSTÁTNÍ SOUTĚŽE
„BEZPEČNÁ NEMOCNICE“**

Název projektu Systém psychosociální intervenční služby v Nemocnici Jihlava p.o.	
Přesný název předkladatele	Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace
Sídlo předkladatele (ulice, obec, PSČ)	Vrchlického 59 586 33 Jihlava
IČ	000 906 38
Právní forma	Příspěvková organizace Kraje Vysočina
Statutární zástupce předkladatele (tel. a e-mail)	MUDr. Lukáš Velev ředitel nemocnice 567 157 150 velevl@nemji.cz
Projektový (řešitelský) tým (uved'te všechny členy projektového týmu včetně tel. a e-mailu na kontaktní osobu projektu)	Mgr. Radmila Křížová Ivana Mátlová Hana Hladíková – kontaktní osoba 567 157 813, 731 628 885 hladikovah@nemji.cz

Projekt Nemocnice Jihlava, p. o. pro 8. ročník soutěže

Bezpečná nemocnice

**Systém psychosociální intervenční služby
v Nemocnici Jihlava p. o.**

2. 10. 2015

Mgr. Radmila Křížová

Ivana Mátlová

Hana Hladíková

Abstrakt:

Práce ve zdravotnictví znamená kontakt s nemocemi, ztrátami, někdy i lidským neštěstím či smrtí. Tyto situace často doprovází smutek, pocit bezmoci a závažněji i stavy akutní stresové reakce.

Zdravotníci bývají velmi kvalitně připraveni a vybaveni na záchranu lidského života. Vždy se od nich očekává, že budou neomylní, rychlí, vždy problém vyřeší, prostě profesionálové. Nesmíme ovšem zapomínat na to, že i zdravotník je jenom člověk se svými pocity a emocemi. Člověk, který je už od studií vychováván k tomu, aby ostatním pomáhal, člověk, naučený potlačovat své vlastní emoce. Je nutné si uvědomit, že i samotní zdravotničtí pracovníci se mohou dostat do situací, které jsou pro ně výjimečné, náročné a silně zatěžující. Náročnou situací může být vážná nemoc nebo smrt dítěte, agresivní jednání pacienta, ohrožení vlastního života, zodpovědnost za poskytnutou péči dle kompetencí, sebevražda kolegy, hromadné neštěstí a další situace, mající silný dopad na psychiku zdravotníka. Reálným rizikem kumulace těchto stresových situací je vznik syndromu vyhoření, profesionálního selhání, psychosomatických potíží a vznik různých závislostí. Jak tomu můžeme zabránit?

Jednou z možností, jak zdravotníkům pomoci, je „připravit a proškolit kolegy z vlastních řad, v poskytování podpory po prožití náročné situace. Tito kolegové jim budou schopni naslouchat, nebudou kritizovat ani radit, pouze je podpoří v těžkých chvílích. Jsou to kolegové s podobnými zkušenostmi a prožitky, kteří se dobře orientují v dané problematice a prostředí. Musí ovšem absolvovat odbornou přípravu a speciální výcvik pro zvládání takovýchto situací. Potom je můžeme nazývat „PEER“. A ti jsou, schopni poskytnou první psychickou podporu jedinci nebo i celé skupině. Intervence probíhá v bezpečném prostředí pro obě strany, za naprosto diskrétních podmínek.

Obsah:

- Souhrn
- Stručná charakteristika organizace
- Zdůvodnění projektu (definice projektu)
- Cíle projektu
- Analýza situace
 - Strategická analýza
 - Analýza lidských zdrojů
 - Finanční analýza
- Návrh a zdůvodnění řešení projektu
- Časový plán zajištění projektu
- Udržitelnost a opakovatelnost projektu
- Monitorování a hodnocení projektu
- Závěr

Systém psychosociální intervenční služby v Nemocnici Jihlava p. o.

Souhrn

Důvodem naší snahy o zavedení služby PEERů do povědomí zdravotníků v naší nemocnici je fakt, že si málokdo připouští a uvědomuje, že jsme „jenom lidi“ a neumíme si říct o pomoc. K tomu byl vytvořen systém psychosociální intervenční služby, který již funguje celorepublikově hlavně mezi složkami integrovaného záchranného systému. Bohužel v nemocnicích je tato služba v plenkách. Naším působením bychom chtěli zmírnit negativní dopady na psychiku zdravotníků.

Stručná charakteristika organizace

- Krajská nemocnice, příspěvková organizace Kraje Vysočina
- Spádová oblast 200.000 obyvatel, ve vybraných oborech 500.000 obyvatel.
- Poskytovaná péče:**
- ambulantní a lůžková
- základní a specializovaná diagnostická léčebná péče
- preventivní péče a lékařská činnost
- Další činnost:**
- vědecko-výzkumná, vzdělávací a informační činnost ve zdravotnictví
- pregraduální, postgraduální a kontinuální vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví
- celkem 1 213 zaměstnanců
- 621 akutních lůžek, 75 následná péče, 10 paliativní péče
- Krajské onkologické centrum
- Kardiovaskulární centrum
- Iktové centrum a Centrum pro léčbu roztroušené sklerózy
- Orientace na pacienta a kvalitu poskytované péče
- Motto: „Nemocnice Jihlava – Vaše nemocnice“
- Baby Friendly hospital 2003
- Certifikát ISO 9001: 2000, březen 2007, obhajoba 2010,2013
- Akreditace SAK 2008, obhájení akreditace 2011, 2014
- Nemocnice ČR Očima zaměstnanců 2009 1. místo v Kraji Vysočina
- Bezpečná nemocnice 2009 2. místo
- Bezpečná nemocnice 2012 3. místo
- Bezpečná nemocnice 2015 1. místo

Zdůvodnění projektu

Proč je projekt důležitý?

Systém psychosociální intervenční služby / SPIS/, je určen pro zdravotníky zasažené náročnou profesní událostí, která je pro ně již nadlimitní zátěží.

Proč právě v naší nemocnici?

S nově vybudovaným pavilonem urgentní a intenzivní péče, vyvstaly nové požadavky na zdravotníky. Vzniklo zcela nové oddělení Urgentního příjmu a nové jednotky intenzivní péče. Právě na těchto odděleních se zdravotníci velmi často dostávají do velmi náročných situací. Provedli jsme orientační seznámení se systémem na různých odděleních nemocnice. Následně jsme provedli předběžný průzkum, jaký je zájem o tuto službu a eventuální působení v této službě. Tímto šetřením se ukázalo, že o tuto službu mají zájem i jiná oddělení Nemocnice.

Cíle projektu

- Obnovení duševní rovnováhy zasaženého po prožití zátěžové situace
- Pochopení reakce na nadlimitní zkušenost
- Prevence vzniku a rozvoje syndromu vyhoření, psychosomatických onemocnění a závislostí
- Pomoc při zajištění další péče o zasažené nebo zasaženého

Výsledkem projektu je:

- Zavedení této služby do praxe
- Aktivní působení při různých mimořádných událostech a nadlimitních situacích
- Navázání spolupráce v tomto projektu s ostatními složkami integrovaného záchranného systému v rámci Systému psychosociální intervenční služby
- Ukázat všem zdravotníkům, že i oni mají možnost požádat o pomoc

Analýza projektu

• SWOT analýza

Silné stránky • Podpora vedení. • Ochota a zájem oslovených pracovníků v předběžném šetření • Proškolení PEERů	Slabé stránky • Strach a obavy zaměstnanců • Počáteční nedůvěra • Neznalost této služby • Obavy z nezajištění anonymity
Příležitosti • Dostupnost v místě výkonu zaměstnání • Předcházení psychickým problémům • Zapojit další dobrovolníky do systému • Získat důvěru	Hrozby • Neochota některých zaměstnanců k aktivitě • Bagatelizace problému některými zaměstnanci

• Analýza lidských zdrojů

V předběžném šetření jsme na provozních schůzích jednotlivých oddělení zjistili počet vážných uchazečů, kteří by se chtěli aktivně zapojit do tohoto nově se rozvíjejícího projektu. Výsledkem analýzy bylo 5 zájemců o výcvik v programu PEER péče, což je dostačující počet na velikost naší nemocnice.

• Finanční analýza

Zájemci se musí podrobit kvalifikačnímu kurzu v NCO NZO. Cena kvalifikačního kurzu pro jednoho peer asistenta se pohybuje okolo 14 000 Kč. Na tuto formu je možné využít finanční podporu čerpáním z Evropských fondů. Služba bude poskytována v rámci nemocnice bezplatně.

Návrh a zdůvodnění řešení projektu

Vzhledem k náročnosti zdravotnických povolání je zcela pochopitelné, že ten kdo poskytuje bezpečnou péči pacientům, musí být na vysoké odborné úrovni. Nesmíme však zapomenout na duševní pohodu takového profesionála. Denně dochází k různým zátěžovým situacím. Péče o duševní pohodu vede k eliminaci možných rizik v rámci pochybení a tím snížení vyplývajícího rizika pro pacienty.

Časový plán zajištění projektu

- začátek projektu 2. 1. 2015
- 1 termín soustředění 14. 2. – 16. 2. 2015
- 2 termín soustředění 1. 3. – 3. 3. 2015
- 3 termín soustředění 27. 3. – 30. 3. 2015
- Závěrečné kolokvium 27. 4. 2015
- vyhodnocení – srpen 2015
- prezentace na poradě vrchních sester listopad 2015

Udržitelnost a opakovatelnost projektu

Jak bude zajištěna realizace projektu ve Vaší nemocnici?

umístění prezentace na intranet, aby byla dostupná pro všechny zaměstnance

Jak bude zajištěna informovanost o projektu?

intranet, porada vrchních sester, provozní schůze jednotlivých oddělení

Jak budou případně zpřístupněny výsledky projektu pro využití v organizacích, které budou mít zájem o Váš projekt?

výsledky projektu budou zveřejněny na webových stránkách Nemocnice Jihlava (včetně kontaktní osoby, na kterou je možné se obrátit v případě zájmu o projekt), navázání spolupráce s ostatními peery v ostatních organizacích integrovaného záchranného systému v rámci Systému psychosociální intervenční služby

Monitorování a hodnocení projektu

Tento projekt funguje celorepublikově v přípravné fázi od roku 2005. Následně došlo ke kompletní integraci v roce 2011 včetně zapojení SPIS do mezinárodních projektů. V kraji Vysočina jsou do systému zapojeny již všechny složky integrovaného záchranného systému. Nemocnici Jihlava je nyní posledním článkem. V nemocnici jsou nyní k dispozici 2 vyškolení peeri. Monitorování a hodnocení tedy bude probíhat prostřednictvím SPIS.

Můžeme uvést, že po ukončeném proškolení peerů proběhla již jedna intervence což je velmi pozitivní. Nepotvrdily se tedy obavy z bagatelizace problémů.

Závěr

Závěrem lze konstatovat, že včasné rozpoznání potíží a intervence u zaměstnanců, zasažených krizovou situací, vede ke snížení počtu možných onemocnění a k rychlejšímu návratu do pracovního procesu. Dlouhodobé potíže mohou vést až k rozhodnutí odejít ze zdravotnictví. Podpora ze strany peerů může právě tomuto zabránit. Dalším problémem může být riziko vzniku pochybení v péči o pacienty, kterému lze právě touto podporou předejít.

Zatím ještě nemáme zpětnou vazbu na tuto službu v rámci naší organizace, ale dle níže uvedeného hodnocení PhDr. Lukáše Humpla můžeme soudit, že služba jistě má svůj smysl a zdravotníci jistě brzy pochopí, že i oni mají právo na to, aby jim bylo pomoheno a ne jen aby oni pomáhali druhým. Jako důkaz přikládáme statistiku Systému psychosociální intervenční služby

„V roce 2012 proběhlo v ČR celkem 138 intervencí - individuálních či skupinových a SPIS podpora při nich byla poskytnuta 199 (150 v roce 2011) zdravotníkům, většinu tvořili zaměstnanci ZZS.

Pokud jde o důvody vyžádání podpory ze strany zdravotníků, jednalo se opakovaně o situace tragických událostí, při nichž zdravotníci pracovali, dále úmrtí ve vlastním kolektivu, někdy s aktivním zapojením samotných kolegů do záchrany („záchrana záchranáře“), ale také události spojené s iatrogenním poškozením pacientů, dlouhodobé přetížení, osobní obtíže dopadající do výkonu profese, a další. „

Příloha

Leták - PEER informace

**I zdravotník je jen člověk a také
může potřebovat pomoc**

Systém psychosociální intervenční služby

Systém psychosociální intervenční služby (SPIS) je služba určená pro zdravotníky zasazené jakoukoliv náročnou událostí, která je pro ně již nadlimitní zátěží

Kdy vyhledat tuto službu?

- Ohrožení vlastního života nebo zdraví
- Napadení pacientem nebo příbuznými
- Úmrtí pacienta (mladý člověk, dítě atd.)
- Interpersonální problémy (v kolektivu, šikana atd.)
- Jakýkoliv individuální problém, který má negativní dopad na zdravotníka
- V případě úmrtí nebo zranění člena týmu
- Sebevraždy kolegy

Kontakt

Kontakty na speciálně vyškolené peery v Nemocnici Jihlava, kteří Vám pomůžou:

Mgr. Radmila Křížová,
Urgentní příjem Nemocnice Jihlava,
tel. 724 705 236

Ivana Mátlová,
Urgentní příjem Nemocnice Jihlava,
tel. 730 843 928

Více informací: www.spiscr.info

Naše nemocnice